

Oponentský posudek

Název práce: Interakce v multisystémové problematice bronchopulmonální dysplázie – vliv fyzioterapie na plicní funkce nezralých novorozenců

Autor: Bc. Barbora Ustohalová

Vedoucí: PaedDr. Libuše Smolíková

Rok obhajoby diplomové práce: 2008

Oponent: PaedDr. Irena Zounková

Diplomová práce posluchačky 2. lékařské fakulty UK v Praze, následného magisterského studia oboru fyzioterapie Bc. Barbory Ustohalové je zpracována na téma „**Interakce v multisystémové problematice bronchopulmonální dysplázie – vliv fyzioterapie na plicní funkce nezralých novorozenců.**“

Práce byla dokončena v dubnu 2008, má 123 strany, 76 citací literatury, včetně 38 cizojazyčných. Je doplněna rozsáhlými, ale přehlednými 4 přílohami obsahujícími vyšetřovací protokoly sledování hodnot SpO₂ na JIP/JIRP, vyšetřovací protokoly o sledování dětí v Poradně komplexní péče pro rizikové novorozence, Mnichovskou funkční vývojovou diagnostiku a vyšetření fyzioterapeutem v Poradně komplexní péče pro rizikové novorozence v 5 letech.

Cílem práce bylo prokázat pozitivní vliv a důležitost včasné fyzioterapie u nezralých novorozenců na funkci celého respiračního systému a psychomotorický vývoj.

Teoretická část práce (str. 14 – 87) obsahuje 17 kapitol začínajících od popsání vývoje dýchacího systému, dále kardiopulmonální fyziologickou adaptací novorozence po porodu a jejími poruchami, charakteristickými znaky nezralosti, vyšetřením novorozence a hodnocením jeho dýchání a vyšetřením plicních funkcí, popsáním plicní patologie novorozence - bronchopulmonální dysplázie a její akutní terapie. Podstatnou kapitolou je kapitola patnáctá, v které autorka zmiňuje dostupné znalosti a možnosti uplatňovaných fyzioterapeutických metod. Metodické fyzioterapeutické postupy jsou začleněny do kapitol časově na sebe ve fyzioterapeutické praxi navazujících: fyzioterapie na JIP/JIRP (NICU), fyzioterapie po propuštění z JIP/JIRP, fyzioterapie a péče o nezralého novorozence po propuštění z nemocnice. Poznatky v teoretické části práce jsou důležitými informacemi pro fyzioterapeuta, nutná medicínská léčba ovlivňuje způsob volby jeho metodických postupů a naopak.

18. kapitolou začíná **praktická část práce**, která obsahuje 2 samostatné díly:

1. díl: sledování novorozenců na JIP/JIRP FN Motol v období 3 – 9/2007; prokázání pozitivního efektu včasného zahájení fyzioterapie v rané fázi,
2. díl: demonstrace významu návaznosti systematické péče o rizikové novorozence i pro propuštění do domácí péče. Cílem hodnocení psychomotorického vývoje od narození do 5ti let bylo poukázat na úzký vztah mezi odchylkami od ideálního vývoje a rizikovou perinatální anamnézou.

V 1. díle si diplomantka stanovila tyto hypotézy:

- Pravidelná a včasná fyzioterapie vede ke zlepšení ventilace a snížení obstrukce dýchacích cest novorozenců, tím dojde ke zmírnění respiračního diskomfortu a odstranění patokineziologických vzorů dýchání
- Snížení obstrukce dýchacích cest se objektivně projeví zvýšením SpO₂
- Techniky respirační fyzioterapie podpoří odsávání sekretu z DC a napomáhají odsát jeho větší množství

1. část obsahuje metodiku měření hodnot SpO₂ před a po odsávání, a to při odsávání pouze sestrou nebo s asistencí fyzioterapeuta. Je zaznamenána technika odsávání, časové rozpětí ,

v kterém byly hodnoty zaznamenány a intervaly mezi jednotlivými odsáváním. Průměrnou hodnotu rozdílů hodnot SpO₂ před a po odsávání, průměrnou dobu mezi jednotlivými odsáváním u každého sledovaného novorozence (n=6) převedla autorka do přehledných protokolů (str.93 – 94). Ačkoliv se jí hypotéza nepotvrdila, uvádí autorka faktory, které ovlivnily měření a jeho výsledky (str.94 -95). Sdělení potvrzuje prostudování problematiky o zpracování výsledků měření a vlastní zkušenost autorky z fyzioterapeutické praxe na JIP/JIRP novorozenců.

2. díl praktické části:

- Děti s výraznou perinatální anamnézou vykazují určité společné znaky, které mohou svědčit pro budoucí neideální psychomotorický vývoj nebo častější hospitalizace pro respirační onemocnění

Opět je uvedena metodika sběru dat u 10 dětí náhodně vybraných a narozených ve FN Motol v letech 2001 a 2002, sledovaných v pravidelných intervalech pediatrem, neurologem a fyzioterapeutem v Poradně komplexní péče o rizikové novorozence FN Motol po propuštění z nemocnice do domácí péče. Jednotlivá vyšetření a kineziologické odchylky od ideálního psychomotorického vývoje, morbidita a hospitalizace během prvních 5 let života jsou přehledně uvedeny v tabulkách na str 97 – 103 a přílohách. Výsledky sledování potvrdily určitý výčet odchylek v držení těla a jejich přetrvávání až do 2 let či 5. roku života, i přesto, že byla u dětí indikována a prováděna pravidelně časná fyzioterapie a posléze po jejím ukončení většina dětí pokračovala(je) v pravidelné všestranné pohybové aktivitě. Také se potvrdil u 7 dětí vyšší výskyt respiračních onemocnění.

Diskuse

V diskusi se opět vrací diplomantka ke sledování dětí na JIP/JIRP, k faktorům, které ovlivnily měření a výsledky. Faktory rozdělila autorka na objektivní (malý počet sledovaných novorozenců, výpovědní hodnota sledování SpO₂, frekvence odsávání, diagnóza novorozence, porodní hmotnost, gestační věk, kontrolní skupina) a subjektivní (způsob odsávání, lidský faktor).

Z výsledků při sledování dětí v Poradně komplexní péče pro rizikové novorozence zaznamenává autorka, že všechny vybrané děti dokazují značnou perinatální zátěž, určité odchylky v držení těla nebo určitý projev nekoordinace. Pro tyto děti představuje i banální infekce vyšší riziko komplikací a často se u nich v pozdějším věku při otitidách, sinusitidách projeví symptomy BPD.

Diskuse diplomantky je rozsáhlá na sedmi stránkách. Potvrdila v ní znalost prostudovaného tématu, znalost o metodice sběru dat a jejich současného a budoucího zpracování či upotřebení v dalších studiích, v neposlední řadě oponent oceňuje zkušenosti autorky práce z její vlastní fyzioterapeutické praxe.

Po **formální stránce**, ač práce je obsáhlá, zpracované teoretické poznatky a vlastní experimentální práce jsou přehledně zaznamenány.

Oponent nemá žádné otázky a výhrady, doporučuje diplomovou práci k obhajobě.

Hodnocení: 1

V Praze, 17. května 2008

PaedDr. Zouňková Irena
oponent diplomové práce

